

На основу члана 79. ст. 2. тач. 2. и 3. Закона о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11 и 99/11) и чл. 68. став 3. Статута Републичког завода за заштиту споменика културе (у даљем тексту: Републички завод) број 11-772 од 15.10.2018. године, директор Републичког завода, као централне установе заштите непокретних културних добара, доноси

**ПРАВИЛНИК
О ВИШИМ СТРУЧНИМ ЗВАЊИМА У
ЗАВОДИМА ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се ближи услови за стицање виших стручних звања запослених у делатности заштите непокретних културних добара, врсте виших стручних звања, оквир делатности стручног тела за стицање виших стручних звања, као и поступак стицања виших стручних звања.

Члан 2.

Виша стручна звања, на начин и под условима утврђеним овим правилником, могу стећи запослени у заводима за заштиту споменика културе (у даљем тексту: заводи) који непосредно обављају послове заштите непокретних културних добара.

ОСНОВНА СТРУЧНА ЗВАЊА

Члан 3.

Стручно звање запослених са средњом или вишом школском спремом је **конзерваторски техничар**.

Стручно звање запослених са високом школском спремом је **конзерватор**.

Основно стручно звање запослени стиче после годину дана рада у заводу и положеним стручним испитом у области заштите непокретних културних добара у складу са Законом о културним добрима.

ВИША СТРУЧНА ЗВАЊА

Члан 4.

Виша стручна звања су: **виши техничар, виши конзерватор и конзерватор саветник**.

УСЛОВИ ЗА СТИЦАЊЕ ВИШИХ СТРУЧНИХ ЗВАЊА

Члан 5.

Запослени са основним стручним звањима могу стећи виша стручна звања уколико испуњавају услове утврђене овим правилником.

Члан 6.

Услови за стицање звања **виши техничар** су:

1. *Осам (8) година рада на заштити непокретних културних добара у звању техничара (за запослене са средњом школском спремом), односно шест (6) година рада на заштити непокретних културних добара у звању техничар (за запослене са вишом школском спремом);*
2. *стручни резултати рада изражени кроз:*

- процес евидентирања непокретних културних добара;
- израду мера техничке заштите за мање захтевне интервенције или оглашавање на непокретним културним добрима;
- израду или учешће у изради пројектне или пратеће техничке документације за потребе извођења радова, елаборате услова за планска документа или основну документацију постојећег стања;
- рад на формирању досијеа непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту;
- рад на дигитализацији документације непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту;
- учешће у извођењу радова на непокретним културним добрима;
- исказивање иницијативе и способности самосталног рада у области заштите.

Поред наведеног, потребно је да запослени испуни минимум два (2) од следећих пет (5) квантитативних показатеља (критеријума), остварених у звању техничар:

- најмање двадесет (20) израђених мера техничке заштите;
- израђене техничке документације за најмање пет (5) непокретних културних добара или добара који уживају претходну заштиту;
- најмање два (2) учешћа у извођењу радова на непокретним културним добрима;
- најмање пет (5) учешћа у формирању досијеа непокретних културних добара;
- најмање педесет (50) јединствених уноса у Информациони систем непокретних културних добара годишње за минимално четири (4) календарске године.

3. Мишљење непосредног руководиоца, одговорног пројектанта или руководиоца радова.

Члан 7.

Услови за стицање звања **виши конзерватор** су:

1. осам (8) година рада на заштити непокретних културних добара у звању конзерватора, односно седам (7) година рада на заштити непокретних културних добара у звању конзерватора (за запослене са завршеном специјализацијом у области заштите непокретних културних добара оствареном у академској институцији у трајању од минимално једне (1) године и остварених 60 ЕСПБ или за запослене са завршеном специјализацијом у области заштите непокретних културних добара краћој од годину дана, уз најмање шест (6) месеци проведених у признатом стручном или научном центру), односно шест (6) година рада на заштити непокретних културних добара у звању конзерватора (за запослене са магистратуром из области примерене делатности завода), односно пет (5) година рада на заштити непокретних културних добара у звању конзерватора (за запослене са докторатом из области примерене делатности завода);
2. стручни резултати рада, изражени кроз:
 - рад на евидентирању добара под претходном заштитом, изради предлога одлука, валоризацији и категоризацији непокретних културних добара;
 - израду мера техничке заштите за извођење радова на непокретним културним добрима и/или услова, мера, елабората и студија за просторне и урбанистичке планове;
 - израду пројекта, студија и елабората за непокретна културна добра и добра под претходном заштитом;
 - извођење превентивних и конзерваторско-рестаураторских радова, са сажетим описом поступака и основним обrazloženjem konzervatorsko-restauratorskih pristupa;
 - надзор над извођењем радова;
 - учешће или вођење археолошких рекогносцирања, заштитних ископавања или систематских археолошких истраживања;
 - праћење, контролу и предузимање мера за спречавање и отклањање узрока угрожености непокретног културног добра;
 - вођење и дигитализацију документације о непокретним културним добрима или добрима која уживају претходну заштиту;

- самостално или у коауторству објављени стручни/или научни радови, и/или на други начин јавно презентовани подаци о непокретним културним добрима и/или резултати стручних активности на њима, који су допринели унапређењу делатности заштите непокретних културних добара;
- организовање или учешће на тематским радионицама, стручним и научним скуповима;
- активности на популаризацији и презентацији непокретног наслеђа.

Поред наведеног, потребно је да запослени испуни минимум два (2) следећа квантитативна показатеља (критеријума), остварених у звању конзерватор:

- у самосталном ауторству објављена најмање два (2) рада од значаја за унапређење струке или који доносе нове податке о историјату и/или вредностима непокретних културних добара, податке о новим конзерваторским техникама или изведеним радовима у којима је дошло до одређених напредака у стручном смислу. Под радом се подразумева чланак објављен у часописима који се налазе на листи категоризованих научних часописа чији издавачи су из Републике Србије, а коју сваке године доноси министарство надлежно за ресор науке, или се налази у међународним референтним базама Web of Science и Journal Citation Report; или чланак у зборнику радова који издаје научно-образовна установа или установа заштите културног наслеђа, са реномираним уредником и рецензентима, или монографија коју је објавила научно-образовна установа, установа заштите културног наслеђа или реномирана издавачка кућа, са минимум два (2) одговарајућа рецензента из струке. Изузетно, као рад се може прихватити и чланак у часопису који није на листи категоризованих научних часописа, уколико се ради о стручном часопису који издаје установа заштите или (стручновно) удружење чија се превасходна делатност тиче културног наслеђа Републике Србије или је са њим у директној вези, или каталог изложбе чија је превасходна тематика повезана са основном струком подносиоца пријаве.
- учешће на најмање једној (1) тематској радионици, стручном или научном скупу на националном нивоу.

и најмање три (3) испуњена квантитативна показатеља (критеријума) од наведених дванаест (12):

- рад на евидентирању добара под претходном заштитом или учешће у најмање једном (1) рекогносцирању непокретног наслеђа.
- Учешће на најмање једном (1) међународном скупу са објављеним радом или апстрактом.
- Минимално два (2) ангажовања/чланства у уредништву научних часописа или зборника радова или ангажовања/чланства у уређивачким одборима или редакцијама или рецензентски рад за научне часописе или монографије;
- Минимално два (2) чланства у организационим, стручним и/или научним одборима конференција, скупова, округлих столова и/или издатих зборника радова;
- учешће у припреми најмање четири (4) Предлога одлуке о утврђивању непокретног културног добра, ревизије ранијег акта о утврђивању (у оквиру ког се ревидирају или утврђују заштићена околнине и мере заштите) или категоризације;
- учешће у најмање једном (1) пројекту који је за циљ имао популаризацију непокретног културног наслеђа (било кроз едукацију, било кроз различите форме презентације);
- израду најмање дадесет (20) мера техничке заштите
- учешће у изради најмање четири (4) пројеката, студије или елaborата за непокретна културна добра или добра под претходном заштитом;
- учешће у извођењу најмање четири (4) превентивних и конзерваторско-рестаураторских радова,
- учешће у најмање четири (4) надзора над извођењем радова;
- учешће или вођење археолошких рекогносцирања, заштитних ископавања или систематских археолошких истраживања, у најмање две различите кампање;

- најмање педесет (50) јединствених уноса у Информациони систем непокретних културних добара годишње за минимално четири (4) календарске године.
3. Мишљење непосредног руководиоца, одговорног пројектанта или руководиоца радова

Члан 8.

Услови за стицање звања **конзерватор советник** су:

1. *Oсам (8) година рада на заштити непокретних културних добара у звању вишег конзерватора, односно шест (6) година рада на заштити непокретних културних добара у звању вишег конзерватора (за запослене са магистратуром из области примерене делатности завода), односно пет (5) година рада на заштити непокретних културних добара у звању вишег конзерватора (за запослене са докторатом из области примереној делатности завода);*
2. резултати рада којима је, осим оних које је постигао у претходном звању, запослени стекао ширу стручну афирмацију, иницирањем, организовањем, координацијом и одговорношћу за обављање најсложенијих стручних послова у оквиру делатности од општег интереса очувања непокретних културних добара, што се доказује наградама, потврдама организатора, јавно доступним/објављеним приказима или рецензијама и др.

Поред наведеног, потребно је да запослени испуни четири (4) следећа квантитативна показатеља (критеријума), остварена у звању виши конзерватор:

- у самосталном ауторству објављена најмање два (2) рада од значаја за унапређење струке или који доносе нове податке о историјату и/или вредностима непокретних културних добара, податке о новим конзерваторским техникама или изведеним радовима у којима је дошло до одређених напредака у стручном смислу. Под радом се подразумева чланак објављен у часописима који се налазе на листи категоризованих научних часописа чији издавачи су из Републике Србије, а коју сваке године доноси министарство надлежно за ресор науке, или се налази у међународним референтним базама Web of Science и Journal Citation Report; или чланак у зборнику радова који издаје научно-образовна установа или установа заштите културног наслеђа, са реномираним уредником и рецензентима, или монографија коју је објавила научно-образовна установа, установа заштите културног наслеђа или реномирана издавачка кућа, са минимум два (2) одговарајућа рецензента из струке. Изузетно, као рад се може прихватити и чланак у часопису који није на листи категоризованих научних часописа, уколико се ради о стручном часопису који издаје установа заштите или (стручковно) удружење чија се превасходна делатност тиче културног наслеђа Републике Србије или је са њим у директној вези, или каталог изложбе чија је превасходна тематика повезана са основном струком подносиоца пријаве.
- објављена најмање једна (1) монографија коју је објавила установа заштите културног наслеђа или реномирана издавачка кућа, са минимум три (3) одговарајућа рецензента из струке, или најмање један (1) рад у научним часописима категорисаним као M21 и M22, или иза себе има два (2) реализована пројекта конзерваторско-рестаураторских радова на објектима од великог, изузетног и/или међународног значаја.
- Учешће на најмање једном (1) међународном скупу са објављеним радом или апстрактом.
- учешће на најмање две (2) тематске радионице, стручном или научном скупу на националном нивоу.

и најмање три (3) испуњена следећа квантитативна показатеља (критеријума) од наведених десет (10):

- објављен најмање један (1) чланак из своје струке у часопису који се налазе у међународним референтним базама Web of Science и Journal Citation Report или монографија од националног или међународног значаја са најмање три (3) позитивне рецензије.
- руководење у припреми најмање пет (5) Предлога одлуке о утврђивању непокретног културног добра, ревизије ранијег акта о утврђивању (у оквиру ког се ревидирају или утврђују заштићена околине и мере заштите) или категоризације;
- руководење најмање у два (2) пројекта који су за циљ имали популаризацију непокретног културног наслеђа (било кроз едукацију, било кроз различите форме презентације);

- Минимално два (2) ангажовања/чланства у уредништву научних часописа или зборника радова или ангажовања/чланства у уређивачким одборима или редакцијама или рецензентски рад за научне часописе или монографије;
 - Минимално два (2) чланства у организационим, стручним и/или научним одборима конференција, скупова, округлих столова и/или издатих зборника радова;
 - израда или руковођење у изради најмање пет (5) пројекта, студије или елабората за непокретна културна добра;
 - учешће у извођењу најмање три (3) реализације превентивних и конзерваторско-рестаураторских радова;
 - најмање пет (5) надзора над извођењем радова;
 - учешће у археолошким рекогносцирањима, заштитним ископавањима или систематским археолошким истраживањима у најмање три (3) различите кампање и вођење археолошких истраживања и ископавања у најмање две (2) кампање;
 - најмање педесет (50) јединствених уноса у Информациони систем непокретних културних добара годишње за минимално четири (4) календарске године.
3. Мишљење непосредног руководиоца или два (2) позитивна мишљења запослених који поседују звање конзерватор саветник више од пет (5) година.
 4. Изузетно, звање конзерватор саветник може стечи запослени у звању доктора наука који нема пет (5) година рада на заштити непокретних културних добара у звању конзерватор, односно виши конзерватор, уколико поседује стручне и научне резултате у области заштите непокретних културних добара и који је квалитетом стручног и научноистраживачког рада остварио значајан допринос у развоју делатности заштите непокретних културних добара, а који двоструко испуњава минимум квантитативних показатеља (критеријума) одређених тачком 2 члана 8, у оквиру своје струке.

Члан 9.

Лицима која су у заводима ангажована ван радног односа у складу са посебним законом, време проведено на раду у том статусу на пословима заштите непокретних културних добара, признаје се као време проведено на раду у смислу услова за стицање стручног звања у складу са овим Правилником.

Време које је запослени провео на радном месту директора завода, заменика директора или помоћника директора признаје се као време проведено на раду у смислу услова за стицање стручног звања у складу са условима из овог Правилника.

СТРУЧНО ТЕЛО НАДЛЕЖНО ЗА СТИЦАЊЕ ВИШИХ СТРУЧНИХ ЗВАЊА

Члан 10.

Стручно тело за стицање виших стручних звања је **Комисија за стицање виших стручних звања** (у даљем тексту: Комисија), коју решењем образује директор Републичког завода. Комисија утврђује испуњеност услова за стицање виших стручних звања.

Члан 11.

Комисија се образује из редова најугледнијих стручњака из установа заштите непокретних културних добара, научних и високошколских установа.

Комисију чине председник и два (2) члана, од којих је један стални, а други је члан по позиву. Председник и стални члан Комисије именују се на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члана по позиву одређује председник Комисије за сваког запосленог понаособ, сходно његовом стручном усмерењу и пословима које обавља на заштити непокретних културних добара, и то са Листе стручњака образоване на предлог територијално надлежних завода.

Члан 12.

Комисија има секретара, који обавља административно-техничке послове, а кога решењем именује директор Републичког завода.

ПОСТУПАК СТИЦАЊА ВИШИХ СТРУЧНИХ ЗВАЊА

Члан 13.

Поступак стицања вишег стручног звања покреће запослени подношењем захтева заводу у коме ради.

Када оцени да су испуњени услови утврђени овим правилником, завод подноси пријаву Комисији. Уколико завод не поднесе Комисији пријаву у року од 15 дана од дана пријема захтева, пријаву може поднети запослени лично.

Члан 14.

Пријава запосленог садржи:

1. име и презиме, датум рођења и пребивалиште;
2. податке о школској спреми;
3. радну биографију са референцама (стручни резултати, библиографија и друго);
4. податке о положеном стручном испиту и претходно стеченом стручном звању;
5. опис послова које запослени обавља у заводу.

Уз пријаву се прилажу фотокопије:

- дипломе;
- уверења о положеном стручном испиту;
- уверења о претходно стеченом вишем стручном звању.
- Мишљење непосредног руководиоца или, за звање конзерватор саветник, два (2) позитивна мишљења запослених који поседују звање конзерватор саветник више од пет (5) година.

Као доказ о испуњеним квантитативним показатељима (критеријумима) достављају се:

- за објављене радове - фотокопије страна објављеног рада на којима се виде следећи подаци: име аутора, назив рада, назив и број публикације у којој је објављен рад (за радове у часописима и зборницима), или потврда Народне библиотеке Србије или потврда издавача (за радове који су у штампи);
- За радове објављене у часописима који се не налазе на листи категоризованих научних часописа или објављене каталоге изложби - фотокопија целог рада или каталога;
- за израђене пројекте, техничку документацију, студије или елаборате - насловна страна на којој се види назив и време израде документа и име подносиоца пријаве (или насловна страна и страна на којој је решење о именовању подносиоца пријаве);
- за рад на Предлогу Одлука за утврђивање - насловна страна Предлога одлуке на којој се налазе имена особа које су учествовале у њеној припреми (или насловна страна и страна на којој је име подносиоца пријаве);
- за рад на изради мера техничке заштите - акт са издатим мерама, који садржи име или иницијале подносиоца пријаве;
- за учешћа у извођењу радова на непокретним културним добрима - Извештај о завршеним радовима у ком је наведено ко је учествовао у њима или потврда установе/фирме која је изводила радове;
- за учешћа у надзору над извођењем радова - Решење о именовању надзора или Извештај о надзору;
- за учешћа у рекогносцирању - Извештај о завршеним активностима у ком је наведено ко је учествовао у њима, или насловна страна Елабората (Студије) који је произашао из објављеног посла;
- за учешће на тематској радионици, стручном или научном скупу или пројекту који је за циљ имао популаризацију непокретног културног наслеђа - објављени програм или потврда организатора;
- за рад на евидентирању добра под претходном заштитом - Евиденциони лист потписан од стране подносиоца пријаве као одговорног лица или потврда установе у којој је извршено евидентирање;
- за учешће или вођење заштитних ископавања и систематских археолошких истраживања - Извештај о обављеним радовима или потврда установе која је водила радове;
- за уредништво у часописима или зборницима радова; чланство у уређивачким одборима или редакцијама, и рецензентски рад - копија страна часописа, зборника или монографије

- на којима се види о ком часопису, зборнику или монографији се ради и где је наведено име подносиоца захтева у једном (1) од поменутих својстава, или потврда издавача.
- за чланство у организационим, стручним и/или научним одборима конференција, склопова, округлих столова и/или издатих зборника радова - копија програма конференције, скупа или округлог стола на којој се види име подносиоца пријаве, односно копија страна зборника на којима се види о ком зборнику се ради и где је наведено име подносиоца захтева у једном (1) од поменутих својстава, или потврда организатора;
 - за број јединствених уноса у Информациони систем непокретних културних добара за сваку календарску годину - потврда издана од Републичког завода за заштиту споменика културе која садржи податке о броју јединствених уноса података у Информациони систем непокретних културних добара подносиоца пријаве, исказане за сваку календарску годину коју је подносилац пријаве провео у претходном стручном звању.

Члан 15.

Потврду и оцену да запослени испуњава све услове утврђене овим правилником издају непосредни руководилац запосленог и директор завода.

Пријава запосленог, потврда и оцена руководилаца подноси се секретару Комисије.

Члан 16.

Секретар Комисије проверава формалну исправност поднете документације и потпуну документацију прослеђује председнику Комисије. Уколико документација није потпуна, затражиће од подносиоца да је допуни у року од 15 дана.

Члан 17.

Комисија, на седници у пуном сазиву, утврђује испуњеност услова за стицање виших стручних звања на основу достављене документације и одлуке доноси двотрећинском већином гласова.

Члан 18.

Када Комисија утврди да запослени испуњава услове за стицање вишег стручног звања, издаје уверење о стеченом вишем стручном звању. Уверење потписују директор Републичког завода и председник Комисије. Даном издавања уверења кандидат стиче више стручно звање.

Уверење о вишем стручном звању доставља се запосленом и заводу у коме ради у року од 15 дана од дана доношења одлуке.

Запосленом за којег је Комисија утврдила да не испуњава услове за стицање вишег стручног звања доставља се обавештење са образложењем у писаној форми.

Против обавештења Запослени може изјавити приговор у року од 8 дана од дана његовог пријема. Приговор се доставља Комисији која о њему одлучује у року од 15 дана од дана пријема.

Члан 19.

Комисија заседа два (2) пута годишње и то у последњој седмици маја и последњој седмици новембра.

Пријаве се подносе најкасније до 15. априла, односно до 15. октобра.

ПРЕЛАЗНА ОДРЕДБА

Члан 20.

Запослени у заводима за заштиту споменика културе, који су до дана ступања на снагу овог правилника стекли неко од виших звања, остају у том звању.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о вишим стручним звањима у заводима за заштиту споменика културе у Републици Србији бр. 11-146/2020 од 15.06.2020. године и бр. 11-146/2021-1 од 23.3.2021. године.

Члан 22.

Овај правилник ступа на снагу следећег дана од дана објављивања на огласној табли Републичког завода.

